

Remiss
M2022/01470

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

E-post:
m.remissvar@regeringskansliet.se
jorgen.sundin@regeringskansliet.se

2022-09-26

Ang. Remiss av EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur

Tillväxtanalys ska analysera, utvärdera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling. Myndigheten ska ta fram beslutsunderlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av statliga åtgärder samt, om det är relevant, peka på viktigare målkonflikter. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtanalys ställer sig positivt till flera aspekter av förslaget. Samtidigt finns oklarheter kring hur målkonflikter ska hanteras, hur den regionala fördelningen av arealen för restaurering ska ske samt kring hur jord- och skogsbruket ska uppnå högre biodiversitet.

Otydliga principer för hantering av målkonflikter

Den föreslagna lagstiftningen aktualiserar målkonflikten vad gäller arealanvändning mellan sjunkande biodiversitet och andra mål, inklusive minskade klimatförändringar. Den föreslagna lagstiftningen aktualiserar därmed även behovet att se över hur olika mål vägs mot varandra i tillstånds- och planprocesser.

Som grundprincip så ska enligt lagförslaget ökad biodiversitet prioriteras. Denna prioritering får endast frångås för "ett projekt av tvingande allmänintresse, för vilket det inte finns några mindre skadliga alternativa lösningar att tillgå, vilket ska fastställas från fall till fall" (alternativt för Natura 2000-områden en plan eller ett projekt som har

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Östersund
Postadress
Studentplan 3 831 40 Östersund
Besöksadress
Studentplan 3, Östersund

Stockholm
Postadress
Studentplan 3 831 40 Östersund
Besöksadress
Torsgatan 11, plan 4

Kontakt
010-447 44 00
info@tillvaxtanalys.se
www.tillvaxtanalys.se
Org. nr 202100-6164

godkänts i enlighet med artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG vilket kräver ett "väsentligt allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär" eller ett "allt överskuggande allmänintresse"). Principerna för hur ett "tvingande allmänintresse" i praktiken ska fastställas anges inte i lagstiftningen men är av avgörande betydelse för förutsägbarheten i flera processer av stor betydelse för näringslivet, inklusive planeringsprocesser och tillståndprocesser.

Tillväxtanalys rekommenderar att Regeringen skyndsamt tar ett samlat grepp kring prioriteringen mellan relevanta (miljö-)mål i plan- och tillståndprocesser.

Tillväxtanalys rekommenderar även att de olika "nivåerna" av allmänintresse harmoniseras och förenklas så att regelverket blir överblickbart och förutsägbart.

En angränsande fråga är hur den gynnsamma referensarealen som ska restaureras ska pekas ut. I artikel 11 anges att medlemsstaterna ska "beakta nationella energi- och klimatplaner" såväl som "säkerställa att fokusområdena för förnybar energiproduktion fungerar oförändrat". Hur denna beaktning och säkerställande sker i praktiken avgör hur potentiella målkonflikter mellan klimatåtgärder och biodiversitet hanteras, och det lämnas alltså till medlemsstaterna att avgöra balansen.

Tillväxtanalys rekommenderar att Regeringen etablerar tydliga principer för hur dessa målkonflikter ska hanteras inom ramen för restaureringsplanen.

En positiv aspekt av de föreslagna nationella restaureringsplanerna är att de potentiellt samlar hanteringen av Natura 2000-områden, utpekade områden enligt direktiven 2000/60/EG, 2008/56/EG, nationella luftvårdsprogrammen, nationella strategier för biologisk mångfald. Detta bör rimligen förenkla för företag och andra intressenter att få överblick över politikens villkor och krav.

Oklarheter kring regional fördelning

Lagstiftningen sätter nationella mål för hur stor del av den gynnsamma referensarealen som ska restaureras. Detta lämnar olöst frågan hur den nationella gynnsamma referensarealen ska fördelas mellan olika kommuner/regioner. Lagstiftningen anger att identifieringen av arealen ska beakta aktuell vetenskaplig evidens, men det finns alltså även fördelningsaspekter att ta hänsyn till. Hur kan fördelningen göras utan att skapa snedvridande ekonomiska effekter mellan kommuner och regioner och därmed företag och individer? Alternativt, hur ska dessa snedvridande ekonomiska effekter kompenseras? Dessa frågor lämnas till medlemsstaterna att hantera (med hjälp av diverse europeiska stöd inklusive finansiering genom ERUF, jordbruksfonden, Life-programmet, InvestEU etc.).

Tillväxtanalys rekommenderar att tydliga och transparenta regler eller principer för den regionala fördelningen etableras innan en restaureringsplan upprättas.

Ökad tydlighet krävs för jordbrukets och skogsbrukets biodiversitetsarbete

För jordbruksmark och skogsekosystem sätts målet att positiva trender vad gäller biodiversitet ska uppnås till 2030. Det specificeras inte hur medlemsstaterna ska uppnå denna trend och det finns med andra ord betydande nationell flexibilitet som kan underlätta för företag verksamma i dessa sektorer. Subsidiaritetsprincipen kan inte anses

hotad av en så flexibel ansats. Flexibiliteten kan dock leda till osäkerhet kring vad som faktiskt gäller och vilka åtgärder som bör prioriteras.

Tillväxtanalys rekommenderar att Regeringen kompletterar lagstiftningen med en tydlig handlingsplan för hur en positiv trend ska uppnås för biodiversiteten i jordbruksmark och skogsekosystem.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Sverker Härd. Ärendet har föredragits av analytikern Henrik Hermansson. I ärendets handläggning har även avdelningschef Thomas Pettersson Westerberg deltagit.

Sverker Härd

Generaldirektör

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Östersund

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Besöksadress: Studentplan 3, Östersund

Stockholm

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Besöksadress: Torsgatan 11, plan 4, Stockholm

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se

Organisationsnummer: 202100-6164